Ner. 42.

MONITOR WARSZAWSKI.

W WARSZAWIE DNIA 6 KWIETNIA 1826 ROKU, WE CZWARTEK.

Dostrzezenia meteorologiczne w Warszawie.

		Ciepłomierz R.	Barometr.	Wiatr.	Stan nieba.
Dnia 3 Kwietnia	Z rana . . .	Stopni zimna . — 4	Cali 27 liniy 8,4	Południowo-zachodni	Słońce blade.
	Po południu .	Stopni zimna . — 1	„ — 3,2	Południowy	Snieg.
	Wieczorem .	Stopni . 0	„ — 3,0	Pólnocno-zachodni	Wicher.
4	Z rana . . .	Stopni zimna . — 2	Cali 27 liniy 5,5	Północny Pólnocno-zachodni	Chmurno.
	Po południu .	Stopni ciepła . + 6	„ — 5,0	Południowo-zachodni	Chmurno.
	Wieczorem .	Stopni ciepła + 4	„ — 3,7	Zachodni	Wicher.
5	Z rana . . .	Stopni . 0	Cali 27 liniy 5,0	Zachodni	Pogoda.
	Po południu .	Stopni ciepła . + 7	„ — 7,4	Pólnocno-zachodni	Pogoda.
	Wieczorem .	Stopni ciepła . + 4	„ — 7,1	Pólnocno-zachodni	Deszczyk.

WARSZAWA.

— Obchód żałobny po NAYIAŚNIEYSZYM CESARZU WSZECH ROSSYY ALEXANDRZE I, KRÓLU POLSKIM, dla niepogody został odłożony do dnia 7 Kwietnia. — Na tymże obchodzie, oprócz orderów rossyyskich i polskich, niesione będą ordery zagraniczne NAYIASNIEYSZEGO PANA, w porządku iak następuie:

1. Medal Pruski.
2. Medal Austryacki.
3. Order Białego Sokoła, Weymarski.
4. Wierności, Badeński.
5. Woyskowy Niderlandzki.
6. S. Huberta, Bawarski.
7. Zasługi Woyskowéy, Wirtembergski.
8. Korony, Wirtembergski.
9. Wieży i Szpady, Portugalski.
10. S. Benedykta, Portugalski.
11. Chrystusa, Portugalski.
12. Zwiastowania, Sardyński.
13. S. Jerzego, Sycyliyski.
14. S. Ferdynanda, Neapolitański.
15. S. Januaryusza, Neapolitański.
16. Słonia, Duński.
17. Szpady, Szwedzki.
18. Serafinów, Szwedzki.
19. Krzyża Żelaznego, Pruski.
20. Orła Czerwonego, Pruski.
21. Orła Czarnego, Pruski.
22. Złotego Runa, Hiszpański.
23. Podwiązki, Angielski.
24. Legii Honorowéy, Francuzki.
25. S. Ludwika, Francuzki.
26. S. Ducha, Francuzki.
27. Maryi Terressy, Austryacki.

— Gdy z powodu odroczenia obchodu żałobnego, bilety weyścia do kościoła Katedralnego maią odmienną datę, uwiadamia się osoby posiadaiące też bilety, iż każdy taki, który ma datę 4 Kwietnia, *iakiegokolwiek iest koloru*, służy na dzień 7 Kwietnia. — Bilety popielate służą na dzień 8 Kwietnia. — Bilety zielone, które maią datę 5 Kwietnia, służą na dzień 10 Kwietnia. Nareszcie gdy w dniu czwartym obchodu żałobnego, to iest 11 Kwietnia, odbędzie się w Katedrze nabożeństwo Grecko-Uniackie, bilety czerwone maiące datę 6 Kwietnia służyć będą na toż nabożeństwo w dniu 11.

— Co do wolnego wstępu do kościoła w tych trzech dniach obchodu, stanęło urządzenie:

Że przez wszystkie trzy dni Presbyterium z chórami pozostaie wolne dla władz rządowych.

Na dzień 8 Kwietnia, 25 biletów dla dam do ławek w kościele, rozdaie władza woyskowa. — W dniu tym dla samych woyskowych przeznaczonym, prócz władz Rządowych w Presbyterium, nikt z mężczyzn cywilnych, lub dam bez biletów, wpuszczony nie będzie.

Na dzien 10 Kwietnia, 100 biletów dla dam do ławek rozdaie Viceprezydent Urzędu Municypalnego, resztę Komitet żałobny. — Mieysca bez ławek wolne dla publiczności bez biletów.

Na dzień 11 Kwietnia, 150 biletów dla dam do ławek rozdaie Viceprezydent Urzędu Municypalnego, resztę Komitet żałobny. — Mieysca bez ławek wolne dla publiczności.

— *Urządzenie względem Dam, maiących bydź w kościele katedralnym na obchodzie żałobnym dnia 7 Kwietnia* 1826 *roku.* — 1.) Damy które odbiorą wezwanie do loży króleskiéy, udadzą się do zamku, do apartamentu JW. Marszałkowéy Dworu. — 2) Damy które mieć będą bilety do chóru ze strony loży króleskiéy, póydą do małego dziedzińca zamkowego i weydą do zamku drzwiami, przy których służba dworska okaże im dalsze przeyście. — 3) Damy które mieć będą bilety do chóru ze strony zakrystyi, weydą do drzwiów zakrystyi, przy któréy służba dworska okaże im dalsze przeyście. — 4) Damy które mieć będą bilety do kościoła, póydą przez ulicę Dziekankę do drzwiów bocznych kościoła, gdzie służba dworska okaże weyście; zaraz przy tém weyściu przyymie bilety Dworzanin zastępca P. *Krynicki* — a w samym kościele umieszczenie dam poruczone iest trzem Dworzanom zastępcom, toiest P. Kapitanowi *Kostyałowi*, Xciu Leonowi *Sapieże* i Xciu *Czetwertyńskiemu*.

— Ulice któremi orszak przechodzić będzie, otwarte będą dla powozów w dniu intrzeyszym do godziny w *pół do ósméy*. — Damy z ulicy Bielańskiey, Długiéy i Miodowéy iadące do kościoła, przepuszczone będą i późniéy; lecz powinny wyiechać *przed nadeyściem orszaku* do ich mieszkań. — Damy z Krakowskiego Przedmieścia, ulicy Senatorskiéy, i Wierzbowéy udadzą się wprost do zamku przez bramę obok pałacu pod blachą, lecz poiazdy ich przepuszczone będą dopiero wtenczas gdy orszak minie mieysce ich zamieszkania; — ich poiazdy uszykuią się na dziedzińcu pałacu pod blachą. — Po rozeyściu się woyska (co przed ukończeniom nabożeństwa nastąpi) wszelkie poiazdy doprowadzone zostaną przez straż policyyną po Stare Miasto i ztamtąd koleią przed wielkie drzwi kościoła zaieżdżać będą.

— Wyszedł z litografii portret Nayiaśnieyszego Cesarza MIKOŁAJA I, dedykowany Jego Cesarzewiczowskiéy Mości Wielkiemu Xięciu KONSTANTEMU, przez Jana Nep. *Żylińskiego*; — także popiersie wiekopomnéy pamięci Cesarza WSKRZESICIELA Królestwa Polskiego na tle żałobném. — Jest do sprzedania u JJ. PP. Bzeziny, Dal Trozzo, Fiorentini, Pezzaloni, Fabre - Poirier, Szteblera.

— Spis rzeczy w Numerze trzecim Izydy polskiéy zawartych:

O wpływie machin na dobro powszechne; rozprawa Pana Hagen professora w Królewcu. — Nauka robienia pokostów i lakierów z praktyki i podług zasad chemicznych, podana przez Pana Drenie. — O fałszowaniu pism i sposobach odkrycia tego; wyiątek z rozprawy A. Hann, preparatora chemicznego przy król: warsz: Uniwersytecie. — Węgiełprzenośnik: nowe narzędzie do przenoszenia, zmnieyszenia lub powiększania wszelkich planów i mapp, bez uszkodzenia oryginału; wynalazku P. A. de Villarsy. — Aparat chemiczny do nasycania płynów gazami; wynalazku P. Clement. — Aparat do robienia sztucznéy wody mineralnéy; wynalazku P. Symonin, aptekarza w Nancy — Aparat do czyszczenia wody, na użytek potrzeb technicznych, lub do picia; wynalazku P. Paul. — O cementacyi stali za pomocą termolampy, przez P. Vismara, professora fizyki w Kremonie. — Poprawiony sposób wyrabiania papieru ze słomy, na który L. Lambert otrzymał patent w Anglii r. 1824. — O nabiale i naykorzystnieyszych środkach iego produkcyi w Anglii, *dokończenie.* — Hurty kryte dla owiec ulepszonych, używane przez P. Drobnik w Austryi. — Tani surrogat gipsu do potrząsania koniczyny i innych roślin pastewnych; przez F. Pospischil. — *Rozmaitości.* O wpływie światła słonecznego na płomień. — Użycie gummy elastycznéy do zawiązywania naczyń napełnionych spirytusem. — Piwo z zielonych łupinek grochowych. — Kompozycya do ostrzenia brzytew. — Sposób wygubienia wołków w składach zbożowych.

PRZYIECHALI (dnia 3, 4 i 5 Kwietnia) Przebędowski Jenerał z Kuźniewa — Kołłątay Eustachy Hrabia z Wiśniawy — Wężyk Ignacy Poseł z Wolki Nosowskiéy — Sierakowski Pułkownik z Wrocławka — Krupiński Jan Kapitan z Końskich — Konarski Tomasz Pułkownik artyl. konnéy z Łęczycy — Wierzbicki Jan obyw. z Porudy.

WYJECHALI (dnia 3, 4 i 5 Kwietnia) Ciągliński Seweryn obyw. do Siedlec — Gołębiowski Józef obyw. do Siedlec — Garczyński Jozef Kanonik do Liwa — Woiewódzki Benedykt obyw. do Woli Zalibskiéy — Dębski Roch obyw. do Kutna — Szymański Józef do Łukowa — Faliński Jerzy Tancmistrz do Krośniewic.

(Wiadomości z Petersburga obacz poniżey i w dodatku.)

---

z Madrytu 15 Marca.

— Zle myślący chcieli w tych dniach zatrważaiące i obraźliwe wieści o walecznych Szwaycarach i wiernéy gwardyi roznieść: rozgłosili że 4 szwaycarów, a 30 kirysyerów gwardyi króleskiey zbiegło. Rownie fałszywa iest także wieść o bitwie między Negros i Blamos, która na ulicach Madrytu zayść miała.

— Wiadomość o śmierci Króla Portugalskiego, którą tu onegday odebrano, byłaby wzniecila wielką obawę o spokoyność sąsiedzkiego królestwa, gdyby ustanowiona reiencya nie oddalała wszelkiéy trwogi w tym względzie. Infantka Izabella Marya zawsze przeciwna była zamiarom Królowéy matki, o któréy mówią, iż była przyczyną, a przynaymniéy pozorem, ostatnich rozruchów. Reientka była do oyca iak naymocniéy przywiązana, lecz prawie zawsze iest słaba. Xiąże Cadaval uważany iest za człowieka nieposzlakowanéy uczciwości, stałego charakteru i wielkich talentów; matka iego była francuzką siostrą Xięcia Luxembourg. Inne członki Reiencyi, a osobliwie Patryarcha Lisboński, posiadaią zupełne zaufanie narodu. reiencya rządzi w imieniu Cesarza Brazylskiego Don Pedro, co dowodzi fałszywości podania, iakoby był tayny artykuł w umowie między Brazylią i Portugalią, na mocy którego, państwa te, po śmierci Króla Jana VI, zupełnie rozdzielone bydź miały; lecz obawiać się należy, aby przyszłe wypadki nie sprowadziły tego co w umowie nie oznaczono: Portugalia bowiem nie zechce bydź osadą Brazylską. Teraz wiemy dla czego Królowa od reiencyi odsunięta została; — niebyła bowiem, iak i cały naród, za uznaniem Brazylii.

— Z *Orihueli* 6 *Marca*. Dnia 16 rano buntownik Bazan zastrzelony został, i to na marach, na których prowadzony był do placu exekucyi; inaczéy bowiem nie mógł bydź wiedziony, dla ciężkich ran.

— List z Murcyi d. 7 Marca donosi o powieszeniu konstytucyonisty Faramalla. Gdy go na szubienicę prowadzono, musiano mu włożyć knebel w usta, ustawnie bowiem wołał „niech żyie konstytucya!“ gdy zaś i mimo knebla nie przestał wołać, przywiązano go więc do ogona końskiego i tak do placu exekucyi wleczono.

— Jenerał - Kapitan Andaluzyi, Jenerał Quesada, odwołany został, a Jenerał - Kapitan Kastylii (Madryt), Jenerał *Caro*, przeznaczony na iego mieysce; mówią także i o innych odmianach w dowództwach prowincyy.

---

z Paryża 25 Marca.

— Xiąże *Montmorency* (mianowany niedawno Ochmistrzem Xięcia *Bordeaux*) przyszedłszy cokolwiek do zdrowia, poszedł do kościoła złożyć dzięki Naywyższemu za swoie wyzdrowienie; tam modląc się klęczący, padł na posadzkę i skonał.

— Dwustu znakomitych obywateli siódmego okręgu miasta Paryża, podpisało naypokornieyszą prośbę do Króla Jmci, w któréy upraszaią Króla Jmci, aby służącego mu prawa w moc 50 art. konstytucyi użył i Izbę deputowanych rozwiązał.

— Wczoray młoda dama, któréy ubior zdawał się okazywać, iż do pierwszych klas należy, w towarzystwie dwóch służących przechodziła po ulicach Paryża z różańcem w ręku i *boso*. Zwiedziła kościoły N. Panny i ś. Genowefy.

— Z nowin dziennych, naywaźnieyszą w politycznym i literackim względzie iest, że się zawiązało w Szwaycaryi towarzystwo, które chce wszystkie dzienniki francuzkie przedrukowywać, i Monitora, który w Paryżu 124 fr. kosztuie za 48 fr. inne zaś (w Paryżu po 72 fr.) po 36 f. za kwartalną prenumeratę wydawać zamyśla; — obwieszczenia rozesłano tu do wszystkich osób znakomitszych.

— Wyszło w Paryżu dzieło *Traktat elementarny fizyki* przez C. *Despretz*, professora fizyki w kollegium Henryka IV, repetytora chemii w szkole politechnicznéy; — dzieło przyięte przez radę króleską wychowania publiczngo dla nauczania w zakładach uniwersytetu. — Autor zamierzył sobie wystawić zupełną treść fizyki takiéy, iakiéy teraz nauczaią; znany z rozmaitych prac nad fizyką i chemiią niczego nie zaniedbał, aby dopiął swoiego celu. Naynowsze odkrycia o cieple, parze, konduktorach piorunowych, bussoli, lunetach, są szczegółowo przytoczone; uważaliśmy oprócz tego wiele innych przedmiotów, które nie były dotąd umieszczone w traktatach tego rodzaiu, naprzykład: fenomena gorenia, teorya sposobów robienia lodu, opis i teorya lamp bezpieczeństwa, temperatura klimatów mieysc głębokich i gór, nareszcie zbiór badań autora o przyczynach ciepła zwierzęcego i o innych przedmiotach fizyki. P. *Despretz*, nabył iuż prawa do szacunku naczelników instrukcyi publicznéy przez swoię gorliwość w nauczaniu i pomyślne iego skutki; powiększył swoie zasługi ogłoszeniem swego dzieła, i mniemamy, że iego traktat elementarny, przez swóy rozkład i sposób wystawienia faktów, zasługuie na przyięcie którém go zaszczycił uniwersytet. “ *(Et.)*

---

z Londynu 22 Marca.

— Król Jmć przychodzi zupełnie do zdrowia, i dla tego iuż bulletyny nie będą wydawane.

— Naynowsze gazety z Buenos - Ayres, do 27 Grudnia dochodzące, zawieraią co następuie. Zdaie się, iż rozpoczęta między naszym a brazylskim rządem woyna z nawiększą zaciętością prowadzona będzie. Dnia 25 Grudia nadszedł raport Jenerała *Lavalleja*, według którego, woysko wschodnie coraz się powiększa, i iuż rozpocząć miało swoie działania. — Don Jose *Artigas*, który dawniéy w Bandzie Oriental znakomitą przez czas nieiaki grał rolę, a od kilku lat pod ścisłą obserwacyą przez Dr. *Francia* trzymany był, umarł niedawno w Haguia na wygnaniu.

— Według doniesień z Chili d. 1 Grudnia, wyprawa przeciw Chiloe pod naczelnictwem naywyższego Dyrektora rzeczypospolitéy, *Freire*, wyszła pod żagle d. 28 Listopada.

— Dla dziewięciu osad przeznaczono w tym roku w parlamencie 110,547 f. st. 5 sz. 8 p. to iest: dla Bahama 3,019 f. st. Nowéy Szkocyi 11,529 f. st.; Nowego Brunswiku 5,247 f. st.; Bermud 4,102 f. st. 16 sz.; dla wyspy Xięcia Edwarda 2,900 f. st.; New Foundland 11,135 f. st.; Nowéy Południowéy Wallii i Van Diemen 11,942 f. st.; Sierra Leone 19,462 f. st. 5 sz.; dla Wybrzeża Złotego 45,110 f. st. 10 sz. 3 p. Procz tego, na podárunki dla pokoleń Indyyskich w Kanadzie przeznaczono 15,149 f. st.

— Rachuią pospolicie iż 32 miliony funtów herbaty spotrzebuie się w Europie przez rok.

— Do Hull przybyło w przeciągu dwoch dni 15 okrętów ładowanych kośćmi, z Hollandyi.

— Następny dzień 20 Marca iest rocznicą, w któréy przed stu laty Newton życia dokonał.

— Rodill trzyma się ciągle w Callao. Boliwar objeżdża Peru i ma zamiar niepierwéy wracać do Kolumbii, aż póki się Callao nie podda. — Dnia 16 Września 1825 znaydował się w Cuzco.

— Mianowani przez rząd w Guatimala Posłowie na kongres do Panama, są: Antoni *Lardizabal* (dawniéy członek hiszpańskich Kortezów) i Dr. Piotr *Molina* Poseł w Bagocie; — P. Rafał *Bareco* towarzyszy im iako Sekretarz.

— Odebraliśmy gazety z Van Diemen po 17 Września dochodzące. Donoszą, że utworzone w Anglii towarzystwo rolnicze otrzyma na zachodnim brzegu wyspy około 200,000 akrów ziemi; wynurzaią przytém przekonanie, iż to dobroczynny wpływ mieć musi na przemysł tamteyszych okolic. Między adwokatami okolic tamteyszych trwaią żwawe spory, — zapewne dla tego, że nie maią zatrudnienia. Zdaie się, że połów wielorybów z wielką odbywa się gorliwością; — mały okręt zabił 16 wielorybów na rzece Derwent. Dochód wyspy wynosił w roku 1824, 22,587 f. st. 8 sz. 11 p.; — cło wchodowe naywiększą część składa rzeczonego dochodu. Władze mieyscowe zaymowały się poprawą systemu policyynego téy osady. Z Sydney donoszą, że uzbroienie, stoiących tam na kotwicy okrętów francuzkich, do podróży w celu nowych odkryć, kosztować będzie 10,000 f. st. i że ztamtąd udadzą się do Ataheite.

— Piszą z Filadelfii (15 Lutego) że Senat wreszcie zezwolił na mianowanie Posłów na kongres w Panama.

— Przez ostatnie 25 lat wywędrowało około 240,000 Europeyczyków do Stanów Zjednoczonych.

---

z Petersburga 9 (21) Marca.

Dnia 4 b. m. o godzinie 6téy z rana, osoby wyznaczone przez Kommissyą żałobną do pełnienia obowiązku Heroldów, udały się konno w stosownych ubiorach na plac Kazański, maiąc przepasaną szarfę czarną z kokardami z krepy białéy, i ze znakami żałoby według swoiego stopnia, przepisanemi urządzeniem wielkiéy żałoby, zatwierdzonêm przez N. Cesarza Jmci. Dway Sekretarze Senatu czarno ubrani, konno, znaydowali się iuż na tymże placu, w towarzystwie gwardyi konnéy i czterech trębaczy. Konie przystroione w żałobę były dostarczone Heroldom i Sekretarzom ze stayni dworskiéy. Połączywszy się iedni z drugimi, udali się do pałacu N. Cesarza Jmci; tam ieden z Sekretarzy przeczytał głośno pod oknami, przy od-

głosie trąby, poniższe obwieszczenie; takiż obrząd nastąpił potém przed pałacem J. C. Mości Wielkiego Xiążęcia Michała, po czém rozdzielili się na dwa oddziały, z których każdemu przewodniczył Herold i Sekretarz Senatu. Jeden oddział udał się ku admiralicyi, a drugi przez Wasili-Ostrów ku dawnemu Petersburgowi i Wiburgowi, dla przeczytania tegoż samego ogłoszenia na placach, ulicach nayludnieyszych i krzyżowych. Dopełniwszy téy formalności, połączyli się znowu na placu Kazańskim, zkąd oddalili straż, i z raportem swoim udali się do Kommissyi żałobnéy.

Ogłoszenie.

Z naywyższego rozkazu N. Cesarza Jmci, postanowiono, iż dnia 6 b. m. ciało wiekopomnéy pamięci zmarłego Cesarza ALEXANDRA sprowadzone będzie z Czesmy do kościoła katedralnego Kazańskiego, gdzie zostanie złożone na wystawionym tym celem katafalku, a po odprawieniu modlitw za umarłych, i zaczętém czytaniu świętych ewangieliy, wpuszczane tam będą codziennie, w oznaczonych godzinach, osoby wszelkiéy klassy i wszelkiego stanu, dla oddania ostatniéy powinności zmarłemu Cesarzowi Jmci.

Sprowadzenie ciała zmarłego Cesarza z Carskiego-Sioła do Czesmy, odprawiło się dnia 5 b. m. z następuiącym obrzędem, a orszak pogrzebny zachował taki porządek, iak w ciągu drogi z Taganrogu.

Od wyyścia z kaplicy w Carskiem-Siole aż do granic territorium tego miasta, orszak był taki, iak podczas przyięcia konduktu pogrzebowego i udania się iego do kaplicy, z przyłączeniem osób przybyłych ze stolicy. Wyruszył kondukt bramą środkową dziedzińca pałacowego, i przechodząc zwierzyniec, obrócił się ku wsi Alexandrowka.

Tam, na granicy territorium miasta, orszak z Carskiego-Sioła zatrzymał się i uszykował po obu stronach gościńca; tymczasem zaś orszak podróżny przybyły z Taganrogu, wraz z towarzyszącém mu woyskiem, odbywał dalszą drogę z ciałem zmarłego Cesarza aż do bramy pałacu w Czesmie, gdzie oczekiwało go duchowieństwo z osobami wyznaczonemi do czynienia służby przy zwłokach, członkami Kommissyi żałobnéy, i kilku osobami, które otrzymały szczególne upoważnienie bydź przy drzwiach kaplicy.

Za przybyciem konduktu żałobnego, przyięło zwłoki duchowieństwo przybyłe ze stolicy, do którego przyłączyło się duchowieństwo orszaku, i weszło do kaplicy poprzedzaiąc trumnę, którą Jenerałowie-Adjutanci i Adjutanci zmarłego Cesarza zdjęli z karawanu i złożyli na podwyższoném mieyscu; czterech Adjutantów okryło ią kirem, i wtedy zaczęło się odprawiać żałobne nabożeństwo, po którém czytano święte ewangielie.

Osoby przeznaczone do odbywania służby weszły do kaplicy i pozostały przy zwłokach; z powodu szczupłości kaplicy i niepodobieństwa pomieszczenia w niéy wszystkich urzędników należących do orszaku podróżnego, oraz przybyłych na spotkanie ciała, przysposobiono dla nich pokoie w pałacu:— dla téyże przyczyny osoby nie należące do obrzędu nie mogły bydź wpuszczone do kaplicy.

O godzinie przepisanéy duchowieństwo weszło do kaplicy, a za niém udali się członkowie Kommissyi żałobnéy, niosąc paradną trumnę, i w obecności Jenerałów-Adjutantów i Adjutantów zmarłego Cesarza, oraz wszystkich osób wyznaczonych do służby, ile się ich zmieścić mogło, ciało zmarłego Cesarza zostało wyięte z trumny podróżnéy i złożone do trumny paradnéy, za poprzedniém iéy pobłogosławieniem i odprawieniem zwyczaynych modlitw; włożono znowu potém tę trumnę na podwyższoném mieyscu, a trumnę podróżną zanieśli urzędnicy Kommissyi żałobnéy do przysposobionego tym celem appartamentu, gdzie ma zostawać póki Kommissya nie wyda stosownych rozporządzeń dla sprowadzenia iéy do kościoła katedralnego SS. Apostołów Piotra i Pawła (w twierdzy), gdzie ma bydź połamana w obecności duchowieństwa, a szczątki iéy zostaną złożone w grobie przeznaczonym dla ciała zmarłego Cesarza.

Przeszedł ten dzień okropny 6 Marca, który przyświecał uroczystemu wjazdowi żałobnego konduktu zmarłego Cesarza do Petersburga, i nas, iż tak powiemy, dotknął powtórnie okropnym ciosem, który dostoyną rodzinę Cesarską pozbawił kochanego iéy naczelnika, Rossyą oyca i dobroczyńcy, Europę wspaniałomyślnego dawcy pokoiu i naymocnieyszéy podpory iéy spokoyności;— dzień żałobny i bolesny, którego cała ludność stolicy oczekiwała ze smutkiem, posuniętym do naywyższego stopnia rozrzewniaiącemi szczegółami drogi konduktu żałobnego z Taganrogu, i rozczulaiącemi obrzędami, odprawionemi w Carskiem-Siole i Czesmie:— dzień nakoniec, którego pamięć będzie na zawsze wyryta w sercu wszystkich mieszkańców. Głęboko przeięci rozczulaiącym widokiem, którego świadkami byliśmy, chcemy wystawić wierny iego obraz.

Duchowieństwo wyznaczone przez Metropolitę, osoby maiące nieść insygnia i ordery rossyyskie z swoimi assystentami, Jenerałowie-Adjutanci i Adjutanci zmarłego Cesarza, oraz inni urzędnicy, którzy, według rozporządzeń Kommissyi żałobnéy, mieli należyć do orszaku, zebrali się wcześnie w pałacu Czesme. O godzinie 7méy z rana, karawan paradny, do którego zaprzężono ośm koni, okrytych żałobą i prowadzonych przez urzędników, stanął przed drzwiami kaplicy: po żałobném nabożeństwie, Jenerałowie-Adjutanci i Adjutanci, wynieśli trumnę i złożyli na katafalku; a po okryciu kirem, kondukt udał się w drogę, zachowuiąc taki porządek, iak podczas sprowadzenia ciała nieboszczyka Cesarza z Carskiego-Sioła do Czesmy:— poprzedzał go orszak z insygniami i orderami rossyyskiemi.

Za danym znakiem przez trzykrotny wystrzał z dział twierdzy petersburskiéy, o godzinie 7 z rana, wszystkie osoby, które miały należyć do orszaku, zebrały się w domach wskazanych przez Kommissyą żałobną, przy rogatkach;— członkowie świętego Synodu, duchowieństwo dworskie i mieyskie, słudzy kościelni, oraz członkowie Rady państwa, którzy nie mieli przeznaczonéy czynności w kondukcie, nakoniec Senatorowie, Jenerał-Gubernator woyskowy i dowódzca w Petersburgu, udali się tam także.

Wszystkie ordery zagraniczne, któremi zmarły Cesarz był ozdobiony, zostały złożone w osobnym domu na wezgłowiach podług swego starszeństwa. Osoby przeznaczone do ich niesienia zebrały się w tymże domu z swoimi assystentami i Mistrzem obrzędów swego oddziału.

Gdy orszak oddalił się z Czesmy, Marszałek wielki maiący sobie polecone kierowanie paradą w Carskiém-Siole, oraz z Carskiego-Sioła do Czesmy i z Czesmy aż do rogatek, doniósł o tém niezwłocznie temu, który miał powierzony sobie kierunek parady od rogatek aż do kościoła katedralnego Panny Maryi Kazańskiéy. Natychmiast trzykrotny wystrzał z dział przy rogatkach dał drugi znak, po którym przysposobiono wszystko do pochodu; i po uyrzeniu parady idącéy z Czesmy, dano trzeci znak:— a naówczas wszyscy duchowni i urzędnicy cywilni wyszli z domów, i każdy z nich zaiął mieysce wskazane przez Mistrza obrzędów właściwego oddziału.

Osoby maiące nieść insygnia Cesarskie i ordery rossyyskie z Czesmy do rogatek, odłączyły się od orszaku, dla przybycia wcześniéy do rogatek, aby miały czas połączenia się z urzędnikami, niosącymi ordery zagraniczne, którzy iuż byli na swoiém mieyscu.

Gdy processya zbliżyła się do rogatek, osoby, które odbywały służbę w Czesmie, członkowie Kommissyi żałobnéy, i cały orszak podróżny, zaięli wskazane im mieysca.

O godzinie 10téy N. Cesarz Jmć przybył konno do rogatek w towarzystwie J. C. Mości Wielkiego Xięcia Michała, oraz JJ. KK. MM. Xięcia Oranii i Xięcia pruskiego *Wilhelma*, i liczny świty woyskowéy.

N. Cesarzowa ALEXANDRA i N. Cesarzowa MATKA, przybyły nieco poźniey poiazdem z J. C. Mością Xiężną Wirtembergską *Maryą*. Przy poieździe NN. Cesarzowych iechali Hrabia *de Modene*, Koniuszy N. Cesarzowéy ALEXANDRY, i Xiąże *Dołgoruki*, Koniuszy dworu cesarskiego, a za nim szły poiazdy z damami i pannami honorowemi czyniącemi służbę; iechali oraz służący J. C. Mości Wielkiego Xięcia Następcy Tronu.

Za zbliżeniem się ciała, N. Cesarz Jmć raczył oświadczyć, iż gotów iest udać się na przyięcie iego do rogatek z dostoyną swoią rodziną. Członkowie świętego synodu, duchowieństwo dworskie, Jenerał Gubernator woyskowy i dowódzca z swoimi Adjutantami i woyskowymi będącymi pod ich rozkazami, udali się w téy chwili na spotkanie ciała.

Gdy duchowieństwo odprawiło modlitwę za umarłych, trzykrotny znowu wystrzał z dział przy rogatkach o godzinie w pół do 11stéy dał czwarty znak, kiedy parada miała ruszyć. Ruszyła wtedy parada przy odgłosie wszystkich dzwonów w mieście, huku dział z twierdzy, co minuta przez całą drogę, i przez czas, iak ciało zdeymowano z karawanu i składano na katafalku, oraz aż do końca nabożeństwa.

Porządek téy żałobnéy parady był następuiący.

Oddział 1.

Mistrz obrzędów maiący przepasaną przez ramie szarfę z krepy czarnéy i białéy.

1) Kompania N. Cesarza Jmci pułku Preobrażeńskiego gwardyi, z liczbą officerów i podofficerów, przepisaną urządzeniami woyskowemi; — żołnierze nieśli broń

spuszczoną, a dobosze bębnili marsz pogrzebowy.

2) Urzędnik stayni Cesarskiéy w mundurze i żałobie.

3) Marszałek w stopniu wyższego officera, niosący swoię laskę, w płaszczu żałobnym i kapeluszu spuszczonym z krepą.

4) Dobosze pułku Kawalergardów biiący w kotły i trębacze tegoż pułku, oraz pułku gwardyi konnéy, w mundurach właściwych swoim korpusom.

5) Urzędnik stayni Cesarskiéy ubrany tak, iak poprzedzaiący.

6) Czterdziestu lokaiów piechotą idących, po 4 w rzędzie.

7) Czterech laufrów.

8) Ośmiu Kamerlokaiów dworu Cesarskiego, po 4 w rzędzie.

9) Ośmiu urzędników dworu Cesarskiego, po 4 w rzędzie, maiących kapelusze z krepą.

10) Szesnastu Paziów, po 4 w rzędzie, maiących płaszcze żałobne i kapelusze spuszczone z krepą.

11) Czterech Kamerpaziów, maiących płaszcze żałobne i kapelusze spuszczone z krepą.

12) Dyrektor Paziów, w płaszczu żałobnym i spuszczonym kapeluszu z krepą.

Oddział II.

Mistrz obrzędów konno, maiący przepasaną przez ramię szarfę z krepy czarnéy i białéy.

13) Urzędnik stayni Cesarskiéy, w takim ubiorze, iak poprzedzaiący. Za nim prowadzono dwa konie wierzchowe zmarłego Cesarza, które były posłane do Taganrogu dla użycia przez tego monarchę podczas bytności iego w tém mieście. Konie te prowadzili podofficerowie pułku Czuguiewskiego ułanów którzy wyszli z niemi z Taganrogu.

14) Marszałek w stopniu 6téy klassy, z swoią laską, w płaszczu żałobnym i kapeluszu spuszczonym z krepą.

15) Chorągiew Xięztwa Oldenburgskiego, 16) Ditmarseńska, 17) Stornmarnska, 18) Xięztwa Slezwicko - Holsztyńskiego, 19) Norwegska. Za każdą z tych chorągwi prowadzono konia z herbami; nieśli zaś ie urzędnicy siódméy klassy, w płaszczach żałobnych i spuszczonych kapeluszach z krepą. Każdego konia prowadził urzędnik w stopniu officera, a za nim postępował masztalerz, który równie iak wspomniony urzędnik, miał płaszcz żałobny i kapelusz spuszczony z krepą.

20) Chorągiew woienna, czerwona, ozdobiona herbami Cesarskiemi z czerwoną franzlą i takimże kutasem, niesiona przez Pułkownika, któremu dway officerowie wyżsi assystowali; — wszyscy byli w paradnym mundurze i żałobie.

21) Koń wierzchowy zmarłego Cesarza, okryty bogatym czaprakiem i prowadzony przez dwoch Podpułkowników w mundurze i żałobie, — a za nim postępowali dway masztalerze w paradnéy liberyi.

22) Chorągwie z herbami Czerkassyi, 23) Kabardynii, 24) Georgii, 25 Kartalinii. Za każdą z tych chorągwi prowadzono konia, za którym postępował masztalerz. Chorągwie nieśli urzędnicy ósméy klassy, a każdego konia prowadzili dway urzędnicy, maiący stopień officerów. Urzędnicy, którym polecono bądź prowadzenie koni, bądź niesienie chorągwi, którzy nie byli w paradnym mundurze woyskowym, równie iak masztalerze, mieli płaszcze żałobne, i spuszczone kapelusze z krepą.

Oddział III.

Mistrz obrzędów konno, maiący przepasaną przez ramię szarfę z krepy czarnéy i białéy.

26) Chorągwie z herbami Iweryi, 27) *Mścisławia*, 28) *Witebska*, 29) Kondyi, 30) *Odborska*, 31) *Udorska*, 32) *Białoezera* 33) *Jarosławia*, 34) *Rostowa*, 35) *Połocka*, 36) *Rezania*, 37) *Czerniechowa*, 38) *Niżnego - Nowgorodu*, 39) Bulgaryi. Za każdą z tych chorągwi prowadzono konia z herbami, za którym postępował masztalerz. Wszystkie wyżéy wymienione chorągwie nieśli urzędnicy ósméy klassy, a konie prowadzili urzędnicy maiący stopień officerów: — iedni i drudzy, oraz masztalerze, mieli płaszcze żałobne i kapelusze spuszczone z długą krepą.

Oddział IV.

Mistrz obrzędów konno, maiący przepasaną przez ramię szarfę z krepy czarnéy i białéy.

40) Chorągwie z herbami *Wiatki*, 41) *Permu*, 42) *Jugoru*, 43) *Tweru*, 44) *Karelii*, 45) *Białegostoku*, 46) Żmudzi, 47) Semigalii, 46) Kurlandyi, 49) Inflant, 50) Estonii, 51) Finlandyi, 52) Podola, 53) Wołynia, 54) Litwy, 55) Smoleńska, 56) Pskowa, 57) Taurydy. Za każdą z tych chorągwi prowadzono konia, z herbami, za którym postępował masztalerz. Wszystkie wyżéy wymienione chorągwie nieśli urzędnicy ósméy klassy, a każdego konia prowadzili dway urzędnicy maiący stopień officerów; iedni i drudzy, oraz masztalerze, mieli płaszcze żałobne i kapelusze spuszczone z długą krepą.

Oddział V.

Mistrz obrzędów konno, maiąc przepasaną przez ramię szarfę z krepy czarnéy i białéy.

58) Chorągwie z herbami Syberyi, 59) Polski, 60) *Astrachanu*, 61) *Kazanu*, 62) *Nowgorodu*, 63) *Włodzimierza*, 64) *Kijowa*, 65) *Moskwy*. Za każdą z tych chorągwi prowadzono konia, za którym postępował masztalerz. Chorągwie nieśli urzędnicy siódméy klassy; — iedni i drudzy mieli kapelusze spuszczone z długą krepą.

66) Chorągiew admiralicyi niósł Kapitan 1wszey klassy, w mundurze i żałobie, w assystencyi dwoch Kapitanów 2giey klassy.

67) Chorągiew iedwabną czarną z herbami Cesarstwa niósł urzędnik 6stéy klassy w płaszczu żałobnym i spuszczonym kapeluszu z krepą. Towarzyszyli mu dway urzędnicy maiący stopień wyższych officerów, a za nim, dway urzędnicy 7dméy klassy prowadzili konia okrytego zupełnie czarném suknem z herbami Cesarstwa; za koniem postępowali dway masztalerze: — wszyscy mieli płaszcze żałobne i spuszczone kapelusze z długą krepą.

68) Chorągiew białą niósł Kapitan gwardyi, w assystencyi dwoch officerów gwardyi, w paradnym mundurze bez żałoby. Za nią szedł koń radosny (*Freudenpferd*) okryty świetnym czaprakiem, z głową przystroioną w kity, wbogatym rzędzie. Prowadzili go dway Porucznicy gwardyi konnéy w paradnym mundurze bez żałoby, a za nim postępowali dway masztalerze w bogatéy liberyi bez krepy.

69) Rycerz okryty zbroią pozłacaną, z gołym mieczem w ręku, iechał na koniu bogato ozdobionym i prowadzonym przez dwoch masztalerzy w paradnéy liberyi.

70) Rycerz okryty zbroią czarną postępował piechotą trzymaiąc w ręku goły miecz spuszczony ku ziemi, z rękoieścią okrytą krepą.

71) Chorągiew żałobna czarna, iedwabna, niesiona przez urzędnika 6téy klassy, w towarzystwie dwoch urzędników, maiących stopień wyższych officerów. Za nią dway urzędnicy 7méy klassy prowadzili konia, okrytego czaprakiem sukiennym czarnym; daléy postępowali dway masztalerze. Ci wszyscy mieli płaszcze żałobne i spuszczone kapelusze z długą krepą.

72) Dway urzędnicy stayni Cesarskiéy konno, a za nimi Podkoniuszy dworu.

73) Dwa konie wierzchowe zmarłego Cesarza, które dwa razy były z tym monarchą w Paryżu i których odtąd nie używano. — Były ubrane tak iak na nich zmarły Cesarz do Paryża wjeżdżał: każdego z tych koni prowadził dway Pułkownicy z pułku Kawalergardów w paradnym mundurze; a za nimi postępowali dway masztalerze w paradnéy liberyi.

O d d z i a ł VI.

Mistrz obrzędów konno, maiąc przepasaną przez ramię szarfę z krepy czarnéy i białéy.

74) Marszałek w stopniu Jenerała - Maiora z swoią laską w płaszczu żałobnym i spuszczonym kapeluszu z długą krepą.

86) Wielką tarczę herbową Cesarstwa, poprzedzoną czterema Jenerałami - Maiorami, nieśli dway Jenerałowie - Maiorowie i dway Pułkownicy, w assystencyi dwoch wyższych officerów: — wszyscy byli w paradnym mundurze i żałobie.

O d d z i a ł VII.

Mistrz obrzędów konno, maiąc przepasaną przez ramię szarfę z krepy czarnéy i białéy.

87) Starszy iamczyków, na czele członków téy korporacyi, idących po trzech w rzędzie, w swoim ubiorze. Jamczykowie, którzy od zmarłego Cesarza otrzymali kaftany w dowód iego łaskawéy przychylności, mieli krepę na rękawie sukni.

88) Korporacya mieszczan i kupców po trzech w rzędzie.

89) Prezydent miasta pełniący obowiązki Marszałka, trzymaiący laskę swego urzędu, na czele członków wydziału robot publicznych, Rady wietniczéy, Magistratu, Sekretarzy tych różnych władz, a nakoniec maystrów różnych rzemiosł niosących znaki swoiéy proffessyi, i przybranych w płaszcze żałobne z kapeluszami spuszczonemi z długą krepą. Wszyscy ci szli po trzech w rzędzie.

90) Marszałek szlachty z swoią laską, a za nim Marszałkowie powiatowi i członkowie zgromadzenia deputowanych z gubernii petersburskiéy.

91) Marszałek gubernialny z swoią laską, a za nim Gubernator cywilny, Vicegubernator, Prezesi sądów, członkowie gubernialni, członkowie wszystkich niższych sądów, i urzędnicy Jenerała Gubernatora woyskowego. Wszyscy po 3ch w rzędzie, w płaszczach żałobnych i spuszczonych kapeluszach z długą krepą.

Oddział VIII.

Mistrz obrzędów konno, maiąc przepasaną przez ramię szarfę z krepy czernéy i białéy.

92) Marszałek z swoią laską w płaszczu żałobnym i spuszczonym kapeluszu z długą krepą.

1) Kompanija rossyysko - amerykańska

2) Towarzystwo rolnicze.

3) Towarzystwa dobroczynności, iako to: *a)* Towarzystwo więźniów, *b)* towarzystwo filantropiyne, c) komitet inwalidów ustanowiony dnia 18 Sierpnia 1814 roku.

4) Komitet i sztab wyższy osad woyskowych.

Oddział IX.

Mistrz obrzędów konno, z przepaską przez ramię z krepy czarnéy i białéy.

93) Marszałek Rady instytutów edukacyynych zostaiących pod wysokim kierunkiem NN. Cesarzowych MARYI FEDOROWNY i ELŻBIETY ALEXIEIEWNY niosący laskę swego urzędu; za nim członkowie i urzędnicy następuiących instytutów po trzech razem.

1) Urzędnicy szkoły sierot woyskowych— 2) Instytutu P. Maryi; — 3 instytutu akuszerek — 4 domu podrzutków — 5 domu przemysłowego — 6 towarzystwa patryotycznego — 7 instytutu orderu ś. Katarzyny — 8 domu edukacyynego panien szlacheckich — 9 Rady opieki.

(*Dokończenie w dodatku.*)

D O D A T E K

Do Numeru 42 MONITORA WARSZAWSKIEGO z dnia 6 Kwietnia 1826 r.

(Dokończenie z Petersburga.)

Oddział X.

Mistrz obrzędów konno, z przepaską przez ramię z krepy czarney i białey.

94) Marszałek rozmaitych kantorów dworu Cesarskiego; — stajeń, Wielkiego Łowczego, intendencyi dworu, z swoią laską: za nim urzędnicy tych kantorów, po trzech w rzędzie, w płaszczach żałobnych i kapeluszach spuszczonych z długą krepą.

95) Marszałek gabinetu J. C. M. z swoią laską; za nim urzędnicy do tego gabinetu należący, po trzech w rzędzie, w żałobnych płaszczach, w kapeluszach spuszczonych z długą krepą.

96) Marszałek departamentu dóbr korony ze swoią laską; za nim urzędnicy tego wydziału, których stopień nie iest niższy od stopnia Sekretarza, po trzech w rzędzie, w płaszczach żałobnych i w kapeluszach z długą krepą.

97) Marszałek ministerstwa sprawiedliwości ze swoią laską; za nim urzędnicy tegoż ministerstwa, po trzech w rzędzie, w żałobnych płaszczach, w kapeluszach z długą krepą.

98) Marszałek dyrekcyi ieneralney kommunikacyy lądowych i wodnych ze swoią laską; za nim urzędnicy tego wydziału, po trzech w rzędzie, w płaszczach żałobnych i w kapeluszach z długą krepą.

99) Marszałek Izby obrachunkowey cesarstwa, ze swoią laską; za nim urzędnicy iego wydziału, po trzech w rzędzie, w płaszczach żałobnych i spuszczonych kapeluszach z długą krepą.

Oddział XI.

Mistrz obrzędów konno, z przepaską przez ramię z krepy czarney i białey.

100) Dwoch Marszałków ministerstwa skarbu ze swemi laskami; za nimi urzędnicy następuiących wydziałów, po trzech w rzędzie:

1) Urzędnicy Kommissyi umorzenia długu publicznego, 2) handlowego banku Cesarskiego, 3) banku Cesarskiego pożyczki, 4) expedycyi do wyrabiania assygnatów, 5) banku Cesarskiego assygnatów, 6) skarbu ieneralnego, 7) wydziału skarbu Cesarskiego, 8) wydziału rękodzieł i handlu wewnętrznego, 9) wydziału rozmaitych przychodów, tax i podatków, 10) wydziału handlu zewnętrznego, 11) wydziału mennicy petersburskiey, 12) kurpusu kadetów kopalni, 13) wydziału kopalni kruszców i soli, 14) wydziału własności korony.

Wszyscy w żałobnych płaszczach i w kapeluszach z długą krepą.

101) Dwoch Marszałków ieneralney dyrekcyi poczt ze swoiemi laskami; — za nimi urzędnicy tego departamentu, po trzech w rzędzie, w żałobnych płaszczach i w kapeluszach z długą krepą.

102) Dwoch Marszałków ministerstwa oświecenia publicznego ze swoiemi laskami; za nimi urzędnicy następuiących wydziałów, po trzech w rzędzie: 1) Urzędnicy ieneralney dyrekcyi spraw duchownych i wyznań zagranicznych, 2) biblioteki publiczney, 3) uniwersytetu petersburskiego, 4) akademii sztuk pięknych, 5) akademii umieiętności, 6) wydziału oświecenia publicznego: — wszyscy w płaszczach żałobnych i w kapeluszach z długą krepą.

103) Dwoch Marszałków ministerstwa spraw wewnętrznych ze swoiemi laskami; za nimi urzędnicy tegoż ministeryum, po trzech w rzędzie, w żałobnych płaszczach, w kapeluszach z długą krepą.

104) Dwoch Marszałków kolegium admiralicyi i ministerstwa marynarki ze swoiemi laskami; za nimi urzędnicy tych departamentów, po trzech w rzędzie, w żałobnych płaszczach i w kapeluszach z długą krepą.

105) Dwoch Marszałków kolegium cesarskiego interessów zagranicznych, i ministerstwa interessów zagranicznych, ze swoiemi laskami; za nimi urzędnicy tegoż kolegium, po trzech w rzędzie, w żałobnych płaszczach, w kapeluszach z długą krepą.

106) Dwoch Marszałków sztabu głównego J. C. M. i ministerstwa woyny z swoiemi laskami; za nimi: 1). Szkoła inżenierów, 2) rada ministerstwa woyny, 3) dyrekcya stad koni woyskowych, 4) Komitet stad, 5) Komitet umieiętności woyskowych, 6) Skład typograficzny woyskowy, 7) wydział kwatermistrzostwa, 8) Kommissya żywności, 9) komitet żywności, 10) następuiące wydziały: *a* wydział żywności, *b* Kommissoriatu, *c* zdrowia, *d* inżenierów, *e* artyleryy, *f* audytoriatu; 11) Urzędnicy kancelaryy: *a* Ienerała na służbie będącego, *b* Generała Kwatermistrza, *c* Inspektora inżenierów, *d* Ministra woyny, *e* Wielkiego Mistrza Artyleryi, *f* Inspektora ieneralnego inżenieryi, *g* Szefa sztabu J. C. M., 12) Wagenmeyster ieneralny, dowódzca główney kwatery Cesarskiey, ieneralny Kommissarz woyny i ieneralny Inspektor żywności.

Wszystkie osoby należące do powyżey wzmiankowanych departamentów szły po trzy w rzędzie.

107) Dwoch Marszałków Senatu rządzącego ze swoiemi laskami: za nimi pierwsi Sekretarze, urzędnicy z biura prokurora, — prokurora ś. Synodu, — prokurorowie i Senatorowie: wszyscy po trzech w rzędzie, w żałobnych płaszczach i kapeluszach z długą krepą.

108) Dway Marszałkowie Rady państwa ze swoiemi laskami; za niemi następuiące osoby:

a) Urzędnicy kancellaryi Rady państwa, kancellaryi komitetu Ministrów i kancellaryi prywatney CESARSTWA Jchmość, po dwóch w rzędzie, w płaszczach żałobnych i w kapeluszach z długą krepą.

b) Sekretarze Nayiaśnieyszych Cesarzowych, Sekretarze Stanu, J. C. M., między którymi był Sekretarz Stanu W. Xięstwa Finlandzkiego, umieszczeni po dwoch, w płaszczach żałobnych, w kapeluszach krepą zwieszoną osłonionych.

c) Sekretarz Stanu, Królestwa Polskiego.

d) Sekretarz Stanu pełniący obowiązki Sekretarza Państwa.

e) Kommissya supplik.

f) Członki Rady Państwa nie przeznaczone do niesienia insygniów, lub pełnienia iakich innych obowiązków przy orszaku pogrzebowym, postępowali po dwoch. Naydawnieyszy z członków rady Państwa zamykał orszak, zastępuiąc mieysce Prezesa teyże Rady.

Oddział XII.

Mistrz obrzędów konno, z przepaską na ramieniu z krepy białey i czarney.

109) Dwa oddziały gwardyi konney z officerami i podofficerami w liczbie oznaczoney regulaminem woyskowym.

110) Dwoch Mistrzów heraldyki, w ubiorze żałobnym, niosąc znaki swego urzędowania.

111) Czterech Pułkowników, w mundurach i żałobie, niosących cztery miecze Państwa na dół schylone.

Ordery i insygnia, tudzież osoby, które ie niosły.

Ordery i medale zagraniczne:

112) Medal pruski — rzeczywisty Radca Stanu *Demczyński*; towarzyszyli mu P. *Brehm* z 4 klassy, i Radca Stanu *Salvatori*.

113) Medal austryacki — Jenerał Major Xiąże *Gagarin*; towarzyszyli, Radca Stanu *Bedriaga* i P. *Dubnicki* 5 klassy.

114) Order Białego Sokoła, weymarski, — Radca tayny *Drużynin*; towarzyszyli, Radca Stanu *Buckoy* i P. *Anczapow* 5 klassy.

115) Badeński Order Wierności — Radca tayny Hrabia *Lambert*; towarzyszyli mu Radcy Stanu *Ostołopow* i *Wolgemut*.

116.) Wirtemberski order Zasługi Woyskowey — Radca tayny Xiąże *Chowanski*; towarzyszyli PP. i *Zawaliszyn* i *Szleniew* 5 klassy.

117) Wirtemberski order Korony — Radca tayny *Ribeaupierre*; towarzyszący PP. *Charkoweńko* i *Zołotariew* 5 klassy.

118) Szwedzki order Miecza — Radca tayny Xiąże *Kurakin*; towarzyszący, rzeczywisty Radca Stanu *Nazimow*, i Radca Stanu *Korłamow*.

119) Szwedzki order Serafinów — Radca tayny *Baranow*; towarzyszący, Radca Stanu *Chmelnicki* i P. *Wegener* 5 klassy.

120) Sardyński order Zwiastowania — Radca tayny *Kutaisow*; towarzyszący, rzeczywisty Radca Stanu *Gurjew* i Hrabia *Tołstoy*.

121) Pruski order Krzyża Żelaznego — Radca tayny *Chitrow*; towarzyszący, Radca Stanu *Zmijew* i P. *Zweginców* 5 klassy.

122) Pruski order Orła Czerwonego — Radca tayny *Engel*; towarzyszący, Jenerał-Major Hrabia de *Maistre* i Radca Stanu *Reisig*.

123) Pruski order Orła Czarnego — tayny Radca *Stehr*; towarzyszący, Radca Stanu *Boborykin* i P. *Szyszow* 5 klassy.

124) Portugalski order Wieży i Miecza — tayny Radca Hrabia *Mussyn-Puszkin-Brus*; towarzyszący, P. *de Heiser* 4 klassy i Radca Stanu *Połoński*.

125) Portugalski order ś. Benedykta — tayny Radca *Nelidow*; towarzyszący, Radcy Stanu *Pezarovius* i *Pokrowski*.

126) Order portugalski Chrystusa — Koniuszy Cesarski *Rosens*; towarzyszący, Radcy Stany *Karaułow* i *Prażewski*.

127) Niderlandzki order Woyskowy — Marszałek dworu Xiąże *Dołhoruki*; towarzyszący, Radca Stanu *Chudobaszew* i P. *Szatiłow* 5 klassy.

128) Order ś. Jerzego, Oboyga Sycylyi — Jenerał-Porucznik *Aprelew* 1; towarzyszący, PP. *Czernicki* i *Makarow*, 5 klassy.

129) Oboyga Sycyliy order ś. Ferdynanda — Jenerał-Porucznik *Gogel*; towarzyszący, Radca Stanu *Treskinski* i P. *Hasso* 5 klassy.

130) Oboyga Sycyliy order ś. Januaryusza — Wice-Admirał *Michaiłowski*; towarzyszący, rzeczywisty Radca Stanu *Wacenko* i Radca Stanu *Swieczyn*.

131) Angielski order Podwiązki — Jenerał-Porucznik *Baratyński*, w towarzystwie rzeczywistego Radcy Stanu *Sitnikowa* i Radcy Stanu *Woiewodzkiego*.

132) Francuzki order Legii Honorowey — Hrabia *Chreptowicz*; towarzyszący, Jenerał-Major *Anzelm de Giborie*, i rzeczywisty Radca Stanu *Szyssow*.

133) Francuzki order ś. Ludwika — Jenerał-Porucznik *Żochow*; towarzyszący, Radcy Stanu *Brozin*, i *Moszkow*.

134) Francuzki order ś. Ducha — Jenerał-Porucznik *Borozdin*; towarzyszący, rzeczywisty Radca Stanu *Jacenkow*, i Radca Stanu Xiąże *Urussow*.

135) Hiszpański order Runa Złotego — Jeneralny Kommissarz żywności *Abakumow*; towarzyszący, Jenerał-Majorowie, *Benardos* i *Awdulin*.

136) Duński order Słonia — Wice-Admirał *Saryczew* 1; towarzyszący, Jenerał-Major *Hove* i P. *Barisznow* 5 klassy.

137) Bawarski order ś. Huberta — Jenerał-Porucznik *Nikitin*; towarzyszący, Jenerał-Majorowie *Benderski* i *Sabir*.

138) Austryacki order Maryi Teressy — tayny Radca *Diwow*; towarzyszący, Jenerał-Majorowie *Sabłukow* i Xiąże *Galiczyn*.

Ordery rossyyskie i insygnia.

139) Polski order ś. Stanisława — Xiąże A. *Sołtykow*; towarzyszący, rzeczywisty Radca Stanu *Wasilczykow* i P. *Bibikow* 4 klassy.

140) Polski order Orła Białego — Wice-Admirał *Pustoszkin*; towarzyszący, rze-

czywisty Radca Stanu *Trefurt*, i Radca Stanu *Łaszkarew*.

141) Medal śrebrny z 1812 r. — Jenerał iazdy *Wasilczykow*; towarzyszący, Pułkownicy *Butiagin* i *Mirkowicz*.

142) Order ś. Anny — Wice-Admirał *Moller*; towarzyszący, rzeczywiści Radcy Stanu *Gałakow* i *Bałuchanski*.

143) Order ś. Włodzimierza — rzeczywisty tayny Radca Stanu Hrabia *Nesselrode*; towarzyszący, Radca Stanu rzeczywisty *Sewerin* i Radzca Stanu *Buteniew*.

144) Ozdoby orderu ś. Jerzego 4 klassy, które Cesarz Jmść ustawnie nosił — Jenerał piechoty Hrabia *Osterman Tołstoy*; towarzyszący, Pułkownicy *Dybicz* i *Argamakow*.

145) Order ś. Alexandra Newskiego — rzeczywisty Radca tayny Xiąże A. *Galiczyn*; towarzyszący, rzeczywiści Radcy Stanu *Runicz* i *Efremow*.

146) Order ś. Andrzeia — Admirał *Karcow*, a w zastępstwie iego, Koniuszy dworu *Adadurow*; towarzyszący, Kommodor *Mitkow*, i P. *Swirin* 4 klassy.

147) Korona Taurydy — rzeczywisty Radca tayny *Łanskoy*; towarzyszący, rzeczywisty Radca Stanu *Stog* i Radca Stanu *Fock*.

148) Korona Sybirska — rzeczywisty Radca tayny Xiąże *Łabanow Rostowski*; towarzyszący, rzeczywiści Radcy Stanu *Kruglikow* i *Adadurow*.

149) Korona Astrachańska — Jenerał piechoty *Łabanow Rostowski*, w zastępstwie iego, Hrabia *Jtalinski*; towarzyszący, Radcy Stanu *Skrypicyn* i *Borszczow*.

150) Korona Kazańska — Jenerał artyllery i Hrabia *Arakczeiew*, w zastępstwie iego, Jenerał Porucznik *Puszczyn*; towarzyszący, Jenerał - Maiorowie *Ilcinmichel* i *Ugriumow*.

151) Kula Cesarska — Wielki Łowczy *Naryszkin*; towarzyszący, rzeczywiści Radcy Stanu *Łabenski* i *Malinowski*.

152) Berło Państwa — Admirał *Mordwinow*, w zastępstwie iego, Jenerał - Porucznik *Kuszelew*; towarzyszący, rzeczywiści Radzcy Stanu *Słobockoy* i *Chezelinski*.

153) Korona Cesarska — rzeczywisty Radca tayny I klassy, Xiąże *Łopuchin*, a dla wyręczenia go Jenerał-Porucznik *Puszczyn*; towarzyszący, rzeczywiści Radcy Stanu *Olsufiew* i *Strelnikow*.

Osoby niosące ozdoby orderow i insygnia, i towarzyszący im, byli w płaszczach żałobnych i w kapeluszach zwieszoną krepą osłonionych.

Wezgłowia, na których złożone były ozdoby wyżéy namienione i insygnia, okryte były materyą złotą, obszytą szeroką franzlą z czterema kutasami śrebrnemi.

154) Dway Mistrze obrzędów dworu J. C. M. trzymaiąc w ręku laski żałobne.

155) Wielki Mistrz obrzędów z laską żałobną.

Wszyscy trzéy w płaszczach żałobnych, w kapeluszach zwieszoną krepą osłonionych.

Po dwoch stronach orszaku od początku ozdób i insygniów, aż do mieysca, które zaymowała familia Cesarska, szli kadeci kompaniy grenadyerskich 1 i 2 korpusu.

Oddział XIII.

Mistrz obrzędów konno, z przepaską na ramieniu z krepy czarnéy i białéy.

156) Spiewacy klasztoru Newskiego tudzież z kościoła N. Panny Kazańskiéy; za nimi orszak duchowieństwa, z zapalonemi świecami, według porządku przepisanego przez JW. Metropolitę, z całą okazałością należną drogim zwłokom wiekopomnéy pamięci Cesarza Jmci. Tuż za duchowieństwem postępowali śpiewacy, archidyakoni i kapelani dworscy, niosący dwa obrazy. Za nimi szedł spowiednik nieboszczyka Cesarza, Arcykapłan *Fedotów*, który był obecny przy J. C. M. w ostatnich Jego chwilach.

157) Karawan zaprzężony ośmią końmi, na którym spoczywało ciało nieboszczyka Cesarza. Czterech Jenerałów stało na stopniach karawanu, — końce baldachimu tronowego trzymało ośmiu Jenerałów. Jenerał-Adjutanci i Adjutanci nieboszczyka Cesarza przeznaczeni do zniesienia trumny, postępowali przed karawanem w pewnéy odległości. Wszyscy ci byli w wielkich uniformach i w żałobie.

Po dwoch stronach karawanu postępowało sześciudziesiąt Paziów naydoroślejszych, z pochodniami w ręku. Konie prowadzili urzędnicy 8 klassy, ubrani w płaszcze żałobne, w kapeluszach zwieszoną krepą osłonionych.

158) N. CESARZ Jmć w płaszczu żałobnym, w towarzystwie J. C. M. Wielkiego Xięcia MICHAŁA, JJ. KK. MM. Xięcia Oranii i Xięcia Wilhelma Pruskiego. Towarzyszyli także J. C. Mci Marszałek polny Xiąże *Wellington*, Jenerał piechoty Hr. Piotr *Tołstoy* i Jenerał Porucznik *Emmanuel*; postępowali zaś za Cesarzem Jmcią Szef Sztabu Głównego, Minister woyny, Inspektor korpusu inżenierów, Jenerał-Kwatermistrz, i Jenerał służby.

Jenerał - Adjutanci i Adjutanci Cesarza Jmci, nie użyci do iakiego obowiązku z frontu, postępowali w pewnéy odległości we dwie linije uszykowani.

Nayiaśnieysze Cesarzowe ALEXANDRA i Cesarzowa MATKA w powozie, z J. C. Mości Wielkim Xięciem Następcą Tronu i z Xiężną Jmcią MARYĄ Wirtemberską; obok powozu postępowali Hrabia *Moden*, Koniuszy Cesarzowéy Jmci ALEXANDRY i Xiąże *Dolhoruki*, Koniuszy dworu Cesarskiego:— daléy postępowały poiazdy dam i panien honorowych w służbie, i służba J. C. M. W. Xięcia.

W pewnéy odległości po obudwu stronach CESARZA Jmci i dostoynéy familii Cesarskiéy, postępowało 24 Chorążych gwardyi.

Następnie szedł J. K. M. Xiąże Alexander Wirtemberski, Xiąże Eugeniusz Wirtemberski, i Xiążęta Alexander i Ernest, synowie J. K. M. Xięcia Alexandra Wirtemberskiego.

Wszyscy służący nieboszczyka CESARZA Jmci, którzy byli naybliżsi osoby Jego dostoynéy, i którzy albo tu się znaydowali, albo przybyli z orszakiem z Taganrogu, postępowali po dwoch, w płaszczach i w kapeluszach osłonionych krepą zwieszoną.

159) Dway Marszałkowie 5 klassy, z laskami, w płaszczach żałobnych, w kapeluszach osłonionych długą krepą.

160) Urzędnik staien Cesarskich konno, w tymże ubiorze iak i pierwsi: za nim Marszałek naywyższy w płaszczu żałobnym trzymaiąc w ręce laskę żałobną, maiąc przy boku dwoch ordynansów konno; za nim członki i wszyscy urzędnicy Kommissyi nie niżsi stopniem od Sekretarza, tudzież wszyscy officyaliści nie maiący żadnego obowiązku przy powyższym orszaku, po trzech w rzędzie, w płaszczach żałobnych, w kapeluszach długą krepą osłonionych.

161) Cały orszak zamykała kompaniia Cesarska pułku gwardyi Semenowskiéy, z stosowną liczbą officerów i podofficerów; żołnierze trzymali karabiny iak zwykle przy pogrzebach, a dobosze w ciągu całego postępu orszaku, bili w bębny, według zwyczaiu w podobnych okolicznościach.

W chwili gdy czwarty i ostatni znak dano, dwie Krolowe Immirety i Reientka Mingrelii, Wielka Ochmistrzyni dworu, i wszystkie osoby znakomite płci oboiéy, które odebrały wezwanie od Komitetu żałobnego, udały się do Katedry, podobnież iak członki ciała dyplomatycznego i znakomici cudzoziemcy, zaproszeni przez wydział obrzędów, którego obowiązkiem było przyymować ich w kościele i odprowadzać na mieysca przeznaczone.

Orszak przeszedłszy rogatki skierował się ku Siennaia (rynek na siano) przez ulicę Abuchowa; ztamtąd postępował wzdłuż wielkiéy ulicy Ogrodowéy, następnie Perspektywą Newską do kościoła Katedralnego N. Panny Kazańskiéy. W przechodzie orszak zatrzymywał się przed każdym kościołem po drodze znayduiącym się, i przed każdym odmawiano krótką modlitwę, w czasie któréy, dzwony kościoła ustawały, i dopiero po skończeniu spiewu na nowo się odzywały. Po obu stronach, ulice zastawione były woyskiem, które zwłokom nieboszczyka Cesarza oddawało honory woyskowe, według zwyczaiu pogrzebowego, przy odgłosie bębnów i muzyki woyskowéy.

Około godziny drugiéy, karawan zatrzymał się przy głównem weyściu do kościoła katedralnego. Osoby niosące insygnia i ozdoby weszły do kościoła, uszykowały się około Katafalku, czekaiąc z złożeniem ozdób na przybycie ciała.

Przewielebny Metropolita i członki świętego Synodu, tudzież duchowieństwo postępuiące przed karawanem, udało się do kościoła; Metropolita również iak i członki świętego Synodu i kapelani dworu, pozostał w przysionku kościoła dla przyięcia ciała i przewodniczenia mu do środka świątyni.

Trumna nieboszczyka CESARZA zdjętą została z karawanu, przeniesiona do kościoła i złożona na katafalku przez Jenerał-Adjutantów i Adjutantów CESARZA Jmci; czterey z ostatnich nieśli całun, który złożyli na trumnie, poczém wszyscy zstąpili i uszykowali się po obu stronach katafalku.

Jeden Jenerał - Adjutant i dwoch Adjutantów nieboszczyka CESARZA są ciągle w służbie przy trumnie.

Sześciu Kapitanów gwardyi stoią na warcie na soklu przy trumnie; na stopniach katafalku dwunastu Paziów, — na dole zaś katafalku po dwu stronach dwunastu Chorążych. Prócz tego, służba przy ciele, składa się ieszcze z dwoch rzeczywistych taynych Radców, dwoch Radców taynych, czterech rzeczywistych Radców stanu, dwoch Szambelanów i sześciu Kamerjunkrów.

Gdy Nayiaśnieysze CESARZOWE wyszły z powozu, ogon Cesarzowéy Jmci ALEXANDRY, trzymało czterech Szambelanów, koniec sam, trzymał Hrabia *Moden* Koniuszy J. C. M. Cesarzowéy: zaś MATKI czterech Szambelanów, koniec zaś trzymał Szambelan *Lasuński*, pełniący obowiązki Wielkiego Szambelana.

Po uszykowaniu wszystkiego, duchowieństwo, które przyymowało ciało nieboszczyka Cesarza przy wstępie do kościoła, odprawiło nabożeństwo żałobne, po którém zaczęło się czytanie ewangielii. Przystęp wolny do kościoła katedralnego był tylko dla officerów należących do orszaku Cesarza Jmci, dla członków Rady państwa i Senatu, urzędników dworu, osób niosących ozdoby i insygnia, nakoniec dla tych, którzy otaczali karawan; Mistrze obrzędów należący do oddziałów mieli także wolne weyście do kościoła, po złożeniu chorągwi, herbów rossyyskich i różnych prowincyy państwa i innych przedmiotów podobnych, w mieyscu tym końcem przez Komitet wybraném.

Przez cały czas iak ciało wystawione będzie w kościele katedralnym Nayśw. Panny Kazańskiéy, nabożeństwo odprawiać się będzie codziennie; nabożeństwo żałobne dwa razy na dzień, a czytanie ewangelii dzień i noc. Służba przy ciele odbywać się będzie noc i dzień przez tę samą liczbę officerów, urzędników cywilnych, Szambelanów, Szlachty pokoiowéy i Paziów, umieszczonych iakeśmy wyżéy namienili. Przez cały ten czas osoby wszelkiego stanu i kondycyi przypuszczone będą w godzinach oznaczonych do złożenia ostatniéy posługi nieboszczykowi Cesarzowi.

Dzień oznaczony do złożenia w grobie zwłok nieboszczyka CESARZA w kościele katedralnym śś. Piotra i Pawła, ogłoszony będzie w wigilią przez proklamacyą odczytaną przy odgłosie trąb, z obrzędami zwyczaynemi w podobnych okolicznościach.

(D. P.)